

Vielä kerran nautapaimennuksen EM

Teksti: Ann-Mari Lintunen

Varikkolaisten huumorintajua koeteltiin varsin vaihtelevien sääolosuhteiden kourissa. Tekemisen meininki säilyi positiivisena ja taso korkealla.

KUVA JAANA LUMATJÄRVI

Kyseiset kisat pidettiin reilu kuukausi takaperin täällä meillä Suomessa. Nyt tuntuu, että niistä on oikeastaan ikuisuus. Olo edelleen tyhjentyne. Miltä muista tuntuu, en tiedä. Tapahtuma oli itselle oikeastaan tämän vuoden määrävään suunniteltu tekijä ja tosi iso ponnistus. Jälkikäteen tunnelma on lähinnä huojennusta ja helpotusta siitä, että se on takana. Ei ehkä ihme, sillä edeltävän kuukauden ajan ajanlaskuni toimi siten, että ”neljän viikon kuluttua se on ohi, kolmen viikon kuluttua se on ohi”, jne. Muutamissakin kohdin koen jomottavaa pettymystä omiin kykyihin, mm. kommunikoinnissa ja neuvottelukyvyyssä. Onneksi on myös se hopeareunus, homma saatiin kuin saatiinkin vietyä läpi kohtuullisesti

onnistuen. Ehkä se kiillottuu ajan saatossa kultaiseksi.

Kisaajavieraamme Ruotsista, Ranskasta ja Sveitsistä olivat ihan mahtavaa sakkia, ja tyytyväisiä kaikkeen, vaikka monella ei ollut matkassa mukana edes sadetakkia. Sää näytteli juuri niin suurta roolia, kun se vaan loppusyksyn nautakisoissa osaa. Vettä täällä satoi jo koko alkusyksyn lähestulkoon jatkuvasti. Kisaapellolla kasvanut kevätrypsi aiheutti monelle sydämentykytystä, ehtiikö ajoissa, saadaanko puitua. Pellon omistajan ja viljelijän Matin maausko on vahva, ja niin se vaan puitiin kisa edeltävän viikon tiistaina. Torstaina sänki ja pitkäksi rehanut kerääjäkasviseos niitettiin, perjantaina tuli paalaaja ja lauantain vietimme paaleja ajellen ja niistä varikkobarrikade-

ja rakennellen, taas vesisateessa. Varikkotestauksia tehtiin ensimmäisen kerran sunnuntaina ja toisen kerran täsmällisemmin tiistaina, kun koko hiehojoukko vietiin läpi varikoista ja kisaapellosta pienemmissä porukoissa. Enempää eläimiä ei sitten voinutkaan pyöritellä. Vettä tuli, ja niin varikoita kuin kisarataakin piti säästää.

Kilpailun aluksi perjantaina aurinko paistoi ja syksysää suorastaan hymyili. Valitettavasti takaraivoissamme tiesimme, että vallan muuta oli luvassa. Lauantaina konkretisoitui se, miksi paikka oli valittu siten, että meillä oli riittävät sisätilat pellon vieressä ja kunnollinen striimi. Ensin tuli vettä, sitten lisää vettä, iltaa kohti räntää ja sunnuntai aamuna maan peitti kymmensenttinen märkä lumi. Lisäksi se peitti tietysti kaikki pellolla olevat telttakatokset, jotka eivät lopulta rikkoutunut lumen painosta, ainakaan kovin pahasti. Pelto oli vesitaloudeltaan oikeastaan juuri niin hyvä, kun olimme toivoneet, eli koko rata ei mennyt mutavelliksi. Eläinten lepolaitemina olleet vanhat nurmet oikeastaan antoivat periksi paikoin paljon paremmin kuin kisa kentän kerääjäkasvipeitteinen pinta. Toki muutamien kohden – häkillä ja jakoympyrässä – se oli melkoista kynnöspeltoa jo parin kisaajan jälkeen, mutta vahinkojakaan ei kummempin sattunut. Lauantaina levitettiin häkin sisään ja edustalle kuin myös katsomoon olkea tauon aikana. Sunnuntaina viimeisenä startannut koira heitti voltin

Vantaalaiset Jonna Paasila ja Muscida's Boomer tekivät jätävää jälkeä NautaEM-radalla nousten finaalisissa hopealle.

KUVA JAANA LUMATJÄRVI

NautaEM-finaali tulokset su 8.10.2023

Myyrylän kartano, Mikkeli

Tuomari Peter Morgan, Pohjois-Irlanti

Sija	Maa	Ohjaaja	Koira	Rek.nro	Haku1 20	Nosto1 10	Luoksetuonti1 20	Haku2 20	Nosto2 10	Luoksetuonti2 20	Ajo1 20	Suurijako 20	Ajo2 20	YHT 160	OLF 100
1	SWE	Viktoria Fornander	Tugagårdens Gorm	Regv1021/2016	19	10	19	18	10	19	17	15	18	145	95
2	FIN	Jonna Paasila	Muscida's Boomer	2410/17U	20	9	15	11	8	18	18	5	18	122	81
3	SWE	Carin T. Möller	Midderry Mila	RegV1278/2016	20	10	19	7	9	18	17	1	19	120	83
4	FIN	Ann-Mari Lintunen	Karjapaimenen Riha	J2497/19n	18	8	17	3	10	10	13	17	19	115	66
5	SWE	Gunnar Forsberg	Gräppatorps Mimmi	RegV1196/2020	20	7	17	1	10	17	17	1	19	109	72
6	SWE	Josefin Asp	Kozagans Rock	RegV 1194/2016	20	10	13	1	10	10	16	10	19	109	64
7	FIN	Anniina Holopainen	Felltop Bob	J2354/18u	18	8	17	5	10	14	11	8	16	107	72
8	FIN	Heikki Teittinen	Nikke	2274/16u	19	7	5	5	10	17	5	16	17	101	63

Nollakoira

FRA Stephane Maynard Neige

hakukaarella jakoalueen edessä, missä oli märkä kohta ja paljon kulutusta koko viikonlopun ajan, mutta sekään ei onneksi tainnut rikkoa itseään.

Talkooväkeä oli paikalla hienosti, meillä ruokaili päivittäin lähes 40 duunaria tapahtuman piikkiin, kaikki tarpeellisia ja korvaamattomia kohdillaan, sillä tehtävää oli paljon. Huoltojoukot ja yleisnaiset Riitta Parkkinen, Outi Hännikäinen, Hanna Repo, Merja Rasi, Tuula Olli, Anne Kolehmainen ja Mari Paju huolehtivat porukan aamiaisista, varikoeväistä, lounastarjoilun sujuvuudesta

ja monista muista asioista. Kisatoimistoa pyörittivät Katri Piilola ja Heli Laajalah-ti. Traktorikuskeina ahkerivat Harri Olli ja Jani Hurme, Myyrylän leivinuunien ja saunan lämmitykseen saimme paikallistietäjä Markku Lampisen metsästys-seurasta. Eläinlääkäri Aija Kontinen kävi tarkastamassa koirat sponsoroiden, kun lupasimme olla mainostamatta hänen yritystään. Kiitos kuitenkin! Tarvikevastaava Heidi Mustonen tuli SPKY:n kauppiaksi, Laura Gaudillat-Jakoila ja Eric Gaudillat kävivät tulkkeina, lisäksi saamme kiittää erityisesti Sveitsin edustaja Celine Meyla-

nia tulkitsemisesta.

Meillä oli makkaranmyyjiä: Alena Farmilasta haikkumakkaroineen, lampuri Anu Mikkänen ja Heidi Haajanen Kuvalan Lihasta ja Paavilaiset, mahtavat naapurit myymässä Matin teettämiä makkaroita. Oli sponsoreiden esittelyständejä, Jenny Salmela DeLavalilta, Jouni Tahvanainen Arlalta, Anssi Hänninen Laidunna.fi:stä, Brita Suokas Luomu-Liitosta.

Varikolla väkeä oli pitkälti toistakymmentä henkilöä: Katri Nissinen, Aada Teittinen, Henna Tuhkalainen, Sanna-Mari Lohva, Minna Eronen, Santeri Käyhkö,

Väsänyt, mutta onnellinen nautaEM-kilpailujen talkoolaisporukka Myyrylän kartanolla palkintojenjaon jälkeen. Talkoilijat saivat kiitokseksi kisamukin ja paljon mukavia muistoja.

Finaalin onnelliset. Tuomari Peter Morgan tyytyväisenä rankan kisarupeaman jälkeen.
KUVA JAANA LUMATJÄRVI

Toinen kisajärjestäjistä ja eläinten omistajista Matti Tuhkalainen urakoi kisapäivät varikolla.
KUVA JAANA LUMATJÄRVI

Maarit Kyöstillä, Salomo Näkkäljärvi, Erik Kuhn, Pekka Kolehmainen, Marianne Punkki sekä kisatilan isäntä Matti Tuhkalainen. Väkeä tarvittiin, sillä varikot oli vaikea saada piiloon, ja eläimiä pyöritettiin aika pitkin siirtymin lepolaitemien ja varsinaisten varikoiden välillä.

Tuomarikopissa ahkeroi loistava tuomarimme Peter Morgan, joka lähti paikkaamaan Ned O'Keeffin viime hetkellä. Peter työskenteli koko viikonlopun hymyssä suin kelissä kuin kelissä, Heikin vaatteissa, sillä hänen vaatteensa hävisivät lennolla. Tuomarikoppiin mahtuivat myös napakka ratamestari Anne Konsti ja väsymätön sihteeri Helena Pesonen, sen sijaan kuuluttaja Hanna Niskanen ja todella ammattimaiset striimaajat Niko-Petteri Salo ja Vili Virtanen, tulospalvelun Joel Puhakainen, virallinen somettaja Heli Ahonen ja valokuvaaja Jaana Lumatjärvi koittivat pysyä kuivina sadeasuin ja sateenvarjoin

varustautuneina sekä telttakatoksia hyödyntäen. Tämä joukko mahdollisti kisan seuraamisen niin etänä kuin varsinkin lauantaina Myyrylän isosta salista käsin, mihin lähes koko joukko mahdollistautui ison screenin ääreen kiihkeästi kisaajia kannustaen. Siis se mikä puuttui, oli äänilyhteys salista pellolle päin.

Lisäksi paikalla seikkailivat toisen kisatilan isäntä Heikki Teittinen väsymättömästi ratoja suunnitellen ja varioiden, kilpailujohtaja Anniina Holopainen porukkaa luotsaten sekä allekirjoittanut siellä täällä hortoillen. Etu- ja jälkikäteen urakoivat myös esimerkiksi Kirsi Vertainen, Asko Summanen ja Pasi Oinonen. Ja loppusiivoukseen sain kaveriksi Minna Paaivilaisen ja Anne Konstin, itku olisi tullut ilman teitä!

Havaitsin itse, että rajanvedot omasta roolista sekä järjestäjänä että kisaajana päätyvät todella helposti harmaalle

alueelle. Vaikka olimme puhuneet varmasti kymmeneen kertaan läpi sen, että järjestelyporukan kisaajajäsenet eivät puutu kisapäivien kulkuun tai toimihenkilöiden tekemisiin, sain itseni monta kertaa kiinni ajatuksesta, että tämä tai tuo asia vaatisi nyt säätöä. Monta kertaa kävin myös sitten keskustelemassa havainnoista ratamestarin kanssa ja yleisön puolella päädyin keskustelemaan myös muiden kisaajien ja toimikuntalaisten kanssa, miten eri tilanteissa olisi pitänyt toimia.

Porukalla tekemisessä on voimaa, kääntöpuolena myös kitkaa ja turbulenssia, varsinkin suunnitteluvaiheessa. Kun useampi keskeinen tekijä on totuttanut tekemään omalla hyväksi kokemallaan systeemillä, eikä kaikkia keskeisiä osa-alueita etukäteen jaettu ehkä riittävän selkeiksi vastuualueiksi, niin vääntöä väistämättä syntyi. Jotenkin siitä selvittiin tekemällä kompromisseja, yhtenä päivänä näin ja toisena noin, harjoittelemalla kukin kommunikointitaitojamme matkan varrella. Heikki piti kyllä eläintenkasittelykurssin kisoja ennen, mutta se ihmistenkasittelykurssi jäi puuttumaan, ja ainakin minulle olisi tullut tarpeeseen. Vissiin puheväleihin kuitenkin suurin piirtein jäätettiin. Ja vitsit, oli ne kuitenkin aika hienot kisat.

Toivottavasti en unohtanut mainita keitä, mutta jos niin kävi, en tehnyt niin pahuuttani, vaan muistamattomuuttani, olitte verrattoman tärkeitä kaikki. Vielä kerran **KIITOS KAIKILLE!**

Maarit Kyöstillän koostamat somelukemat:

- ECHC2024 Facebook 286 tykkäystä, 370 seuraajaa
- Lokakuussa kattavuus 19927, vierailut 13729, uudet tykkäykset 120
- Youtube live striimit pe 1100 katselua, la 1300 katselua, su 846 katselua
- videoina pe 44 katselukertaa, la 28 katselukertaa, su 22 katselukertaa
- Host farm 608 katselukertaa, teaseri 583 katselukertaa
- Flickr tilillä 99 kuvaa, katselut 804 krt

SUURET KIITOKSET tärkeämpäänkin tärkeille sponsoreillemme. Mahdollistitte kilpailut!!!

VIKTORIA FORNANDER JA TUGAGÅRDENS GORM, NAUTAEM 2023 VOITTAJAT:

Kasvoin maitotilalla Ruotsissa ja olen tehnyt töitä ja kouluttanut karjalalouden parissa pienestä pitäen. Nyt minulla on pie-nehkö lammaskatras, jossa on 140 uuhta, ja 20 pään anguskarja. Lisäksi kasvatan bordercollieita harvakseltaan Valldrevets kennel-nimen alla. Ostin ensimmäisen bordercollieni vuonna 1995, jotta saisin uskollisen työkaverin ja pystyisin tehokkaammin ja vähemmän aikaa vievästi tekemään karjatyöt.

Minulle on aina ollut itsestään selvää käyttää koiraa sekä lampaiden että nautojen kanssa.

Meillä Ruotsissa ei ole paljon lampaita, vaan enemmänkin nautakarjaa. Hyvin koulutettu koira on painonsa arvoinen kultaa. Laitumeni sijaitsevat ympäriinsä ja on paljon helpompi ottaa mönkijä ja koirat mukaan kuin hakea aina traktori ja perävaunu eläinten siirtoihin. Maanviljely voi olla yksinäistä ja koiran kanssa sinulla on aina työkaveri kanssasi. Tugagårdens Gorm on kuudes kisa- ja työkoirani ja kaikki muutkin koirani ovat työskennelleet ja kilpailleet kansallisella ja kansainvälisellä tasolla nautoilla. Olen samaan aikaan kilpailut niillä myös Ruotsin mestaruus-, PM-, EM- ja MM-kilpailuissa lampailla.

Ruotsissa olemme suhteellisen hyviä nautakilpailujen järjestämisessä, mutta pystyisimme silti parempaan. Meillä on kaksi eri nautakilpailuluokkaa. Nursery-luokka nuorille koirille ja avoin kilpailuluokka kaikille. Koko Ruotsissa järjestetään vuosittain

noin 10–20 kilpailua kussakin luokassa ja kansalliset finaalit molemmissa luokissa. Gorm on voittanut Nuorten koirien Ruotsin mestaruuden 2,5- ja 3,5-vuotiaana (ikäraja nautakisoissa Nursereihin on alle 4 vuotta).

Ennen näitä EM-kisoja sekä minä että Gorm kuntoharjoittelun lisäksi treenasimme muutaman kerran lähistöllä olevan lypsykarjatilalla eläimillä mahdollisten kevyiden ja juoksevien hiehojen varalta. Minun omat nautani ovat melko raskaita liikutella. Ensimmäisen päivän kilpailu sujui täydellisesti. Muutama virhe minulta sai meidät menettämään joitain tarpeettomia pisteitä, mutta selvästi Gorm teki parhaansa tehdäkseen yhteistyötä. Päivänä 2 sää oli hieman ankea, ja niin se olikin sekä hiehoille, koiralle että minulle vaikeaa päästä eteenpäin, mutta onnistuimme saamaan kunnollisen flown ja voitimme sen karsintapäivän. Yhteispisteissä ylsimme 4. sijalle ja ansaitsimme paikan 8 koiran finaalissa.

Viimeinen päivä tarjosi lunta ja raskasta rataa niin, että upposit mutaan missä tahansa pellolla menitkin. Ensimmäisenä lounaan jälkeisenä kisaajana olin jo nähnyt mahdolliset radan haasteet ja tajunnut, että look back, käänny-käsky (koira ei nähnyt toista laumaa) oli useimmille todella vaikeaa. Gorm on hyvä siinä, joten suuria ongelmia ei ollut. Pääsimme helposti läpi koko radan ja se tuntui ajaessakin, että kaikki meni hyvin. ■

NautaEM-voittajat Viktoria Fornander ja jo 8-vuotias Gorm tuntevat toisensa läpikotaisin ja yhteistyö sujui kolmen päivän aikana erinomaisesti. DeLavalin voittajalle lahjoittama karvatrimmeri sopi palkinnoksi liehuvakarvaiselle Gormille kuin tilattuna.

KUVA JAANA LUMATIÄRVI

Tugagårdens Gorm RegV1021/2016

Synt. 1.12.2015, mustavalkoinen, pitkäkarvainen uros

Omistaja-ohjaaja: **Viktoria Fornander**, Ruotsi

I	Valldrevets Aramis RegV1025/2009	ii	Paras Ystävän Ben RegV1206/2006	iii	Fleet RegV1644/2000
		ie	Chris RegV1703/2004	lei	Nell RegV1231/2004
		lee	Lynwood Jude 249403	lee	Joe 226077
E	Tora RegV1682/2009	Ei	Take Time Troy RegV1414/2005	Eii	Joe RegV1613/2004
		Ee	Lantställets Nora RegV1203/2004	Eie	Fly RegV1117/2004
		Eee	Clifton Moa RegV1522/99	Eei	Killiebrae Hemp 243996

